

Täysistunto

Perjantai 13.6.2025 klo 13.02—14.01

Täysistunto alkoi klo 13.02. Täysistunto keskeytettiin klo 13.42. Täysistuntoa jatkettiin klo 14.00. Täysistunto päättyi klo 14.01.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.02—13.42 ja 14.00—14.01).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Uusi edustaja

Puhemies Jussi Halla-aho: Kangasalta oleva lähihoitaja Hanna Laine, joka on tullut varamiehenä Pirkanmaan vaalipiiristä edustajantoimesta vapautetun Ilmari Nurmisen sijaan, on tänään 13.6.2025 esittänyt minulle edustajan valtakirjansa ja ryhtynyt hoitamaan edustajantointaan.

Uusi edustaja ohjattiin paikalleen täysistuntosalissa.

2.2. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 12.6.2025 antanut hallituksen esitykset HE 65-68/2025 vp.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 143, 157, 160-162, 164-168/2025 vp.

2.4. Toimenpidealoitteet

Puhemiesneuvosto on 11.6.2025 päättänyt lähettää valiokuntiin toimenpidealoitteet TPA 33-37/2025 vp.

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

2.5. Vaalien toimittaminen

Valtioneuvoston jäseneksi nimitetyn Sakari Puiston tilalle on valittava varajäsen ulkoasiainvaliokuntaan ja jäsen talousvaliokuntaan. Valtioneuvoston jäseneksi nimitetyn Mika Poutalan tilalle on valittava varajäsen suureen valiokuntaan ja jäsen tulevaisuusvaliokuntaan.

Mainittujen valiokuntien täydennysvaalit toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

3. Anna-Kristiina Mikkosen vapautuspyyntö liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsenyydestä sekä lakivaliokunnan ja sivistysvaliokunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 48/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

4. Sakari Puiston vapautuspyyntö pankkivaltuuston jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 49/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

5. Heikki Autton vapautuspyyntö suuren valiokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 50/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

6. Krista Mikkosen vapautuspyyntö ympäristövaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 51/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

7. Inka Hopsun vapautuspyyntö valtiovarainvaliokunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 52/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

8. Vilhelm Junnilan vapautuspyyntö ulkoasiainvaliokunnan ja perustuslakivaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 53/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan maanantaina 16.6.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 16.6.2025 kello 11.

9. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 49/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäseneksi edustaja Aki Lindénin sekä varajäseneksi edustaja Suna Kymäläisen ja edustaja Hanna Laineen.

10. Talousvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 50/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi talousvaliokunnan varajäseneksi edustaja Hanna Laineen.

11. Tarkastusvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 51/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi tarkastusvaliokunnan jäseneksi edustaja Hanna Laineen.

12. Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen täydennysvaali

Vaali VAA 52/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi Kansaneläkelaitoksen valtuutetuksi edustaja Aki Lindénin varavaltuutetun edustaja Ville Merinen.

13. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026-2029

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2025 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 6/2025 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Nyt päätetään valtiovarainvaliokunnan mietinnön VaVM 6/2025 vp pohjalta kannanotosta selonteon johdosta. Keskustelu asiasta päättyi 11.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa edustaja Seppo Eskelinen on edustaja Lauri Lylyn kannattamana ehdottanut, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 1 mukaisen kannanoton, edustaja Hannu Hoskonen on edustaja Eeva Kallin kannattamana ehdottanut, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 2 mukaisen kannanoton, edustaja Saara Hyrkkö on edustaja Tiina Elon kannattamana ehdottanut, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 3 mukaisen kannanoton, ja edustaja Hanna Sarkkinen on edustaja Laura Meriluodon kannattamana ehdottanut, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 4 mukaisen kannanoton.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensin äänestetään edustaja Hanna Sarkkisen ehdotuksesta edustaja Saara Hyrkön ehdotusta vastaan, seuraavaksi voittaneesta edustaja Hannu Hoskonen ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta edustaja Seppo Eskelisen ehdotusta vastaan, ja lopuksi äänestetään voittaneesta valiokunnan ehdotusta vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Saara Hyrkön ehdotus ”jaa”, Hanna Sarkkisen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 155, ei 9; poissa 35 (äänestys 1). Tässä äänestyksessä voitti Saara Hyrkön ehdotus.

2) Hannu Hoskonen ehdotus ”jaa”, Saara Hyrkön ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 147, ei 17; poissa 35 (äänestys 2). Tässä äänestyksessä voitti Hannu Hoskonen ehdotus.

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

3) Seppo Eskelisen ehdotus ”jaa”, Hannu Hoskosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 145, ei 19; poissa 35 (äänestys 3). Tässä äänestyksessä voitti Seppo Eskelisen ehdotus.

4) Valiokunnan ehdotus ”jaa”, Seppo Eskelisen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 110, ei 54; poissa 35 (äänestys 4).

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi valtioneuvoston selonteon VNS 2/2025 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 37/2025 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 8/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 8/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 12.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Mai Kivelä on edustaja Pia Lohikosken kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hyväksytään vastalauseen 2 mukaisina.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

1. lakiehdotus

10 §

Mietintö ”jaa”, Mai Kivelän ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 52; poissa 40 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 37/2025 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 41/2025 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 8/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 8/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 12.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Mai Kivelä on edustaja Jenni Pitkon kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hyväksytään vastalauseen 1 mukaisina.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

1. lakiehdotus

7 §

Mietintö ”jaa”, Mai Kivelän ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 143, ei 15; poissa 41 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

12 §

Mietintö ”jaa”, Mai Kivelän ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 143, ei 15; poissa 41 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

7. lakiehdotus

22 a §

Mietintö ”jaa”, Mai Kivelän ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 142, ei 15; poissa 42 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

36 §

Mietintö ”jaa”, Mai Kivelän ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 143, ei 15; poissa 41 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 41/2025 vp sisältyvien 1.—14. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 31/2025 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 4/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 4/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 11.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Hanna Kosonen on edustaja Markku Siposen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 1 sisältyvät lakiehdotukset. Yleiskeskustelussa edustaja Laura Meriluoto on edustaja Inka Hopsun kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hyväksytään vastalauseen 2 mukaisina.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Käsittelyn pohja

Mietintö ”jaa”, Hanna Kososen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 133, ei 24; poissa 42 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

2. lakiehdotus

3 §

Mietintö ”jaa”, Laura Meriluodon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 51; poissa 42 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

5. lakiehdotus

2 §

Mietintö ”jaa”, Laura Meriluodon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 51; poissa 42 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

4 §

Mietintö ”jaa”, Laura Meriluodon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 51; poissa 42 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 31/2025 vp sisältyvien 1.—7. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain 46 ja 55 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 44/2025 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 7/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 7/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 11.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Inka Hopsu on edustaja Laura Meriluodon kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hyväksytään vastalauseen 2 mukaisena.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

46 §

Mietintö ”jaa”, Inka Hopsun ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 50; poissa 43 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

55 §

Mietintö ”jaa”, Inka Hopsun ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 50; poissa 43 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 44/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 218/2024 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 2/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 18. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 2/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 12.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Timo Suhonen on edustaja Hanna Holopaisen kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hyväksytään vastalauseen mukaisina.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

1. lakiehdotus

38 a §

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Suhosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 48; poissa 45 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 218/2024 vp sisältyvien 1.—5. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

19. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 36/2025 vp

Valiokunnan mietintö StVM 10/2025 vp

Pöytäkirjan liite Muutosehdotus 11.6.2025 Liite 19A

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 19. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 10/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 11.6.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Aki Lindén on edustaja Bella Forsgrénin kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hyväksytään edustajille toimitetun muutosehdotuksen mukaisina. (Pöytäkirjan liite 19A)

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

1. lakiehdotus

5 §

Mietintö ”jaa”, Aki Lindénin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 62; poissa 46 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 36/2025 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

20. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamennettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain, ympäristövaikutusten arviointimenettelyistä annetun lain 3 ja 5 §:n sekä luonnonsuojelulain 35 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 42/2025 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 9/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 20. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 9/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.24 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutoksen torjunta ei ole enää valinta. Se on välttämättömyys. Siksi meidän on kyettävä hyödyntämään uusiutuvia energialähteitä nopeasti, vastuullisesti ja tehokkaasti. Tämän päivän käsiteltävänä oleva lakiesitys on tärkeä askel siihen suuntaan. Sen tavoitteena on tukea kansallisesti sitä, että uusiutuvan energian osuus nousee Euroopan unionissa 42,5 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys selkeyttää ja nopeuttaa uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupaprosesseja. Samalla se ottaa huomioon ympäristönsuojelun ja vaikutusten arvioinnin. Uutta on myös ajatus nopean kehittämisen alueista, siis sellaisista alueista, joilla uusiutuvan energian hankkeita voidaan toteuttaa kevyemmällä lupamenettelyllä, kun tietyt ympäristökriteerit täyttyvät. Tämä ei tarkoita sitä, että ympäristövaatimuksista tingitään, vaan sitä, että kun kunta nimeää alueen kehittämiseen soveltuvaksi, voidaan osa menettelyistä tehdä aiemmin tai kevyemmin. Tämä säästää aikaa ja vähentää hallintoa mutta ei kuormita ympäristöä. On tärkeää, että esimerkiksi metsätalous- ja peltomaiden nimeämisestä kehittämisalueiksi rajoitetaan. Se paitsi turvaa niin ruuantuotannon kuin luonnon monimuotoisuuden myös ylläpitää huoltovarmuuttamme.

Arvoisa puhemies! Valiokunta on puoltanut esitystä muutoksin ja korostanut muutamia tärkeitä näkökulmia. Esimerkiksi yhteyspisteen viranomaisen on uuden lain myötä ei vain seurattava määräaikoja ja niiden toteutumista vaan myös varmistettava se. Tämä edellyttää riittäviä resursseja uudelle Lupa- ja valvontavirastolle, joka aloittaa toimintansa vuoden 2026 alussa. Uusiutuvan energian hankkeet ovat tulevaisuuden rakentamista. Tuuli-, aurinko- ja bioenergia tarjoavat mahdollisuuksia koko Suomelle, mutta vain, jos lupaprosessit ovat toimivia. Tässä laissa parannetaan lupien ennakoitavuutta, käsketään määräaikojen noudattamisesta ja mahdollistetaan neuvonta yhdestä paikasta. Tämä on oikein niin kansalaisille, kunnille kuin yrityksille.

Arvoisa puhemies! Me emme rakenna vain hallintoa, me rakennamme energiaomavaraisuutta, investointiympäristöä ja ennen kaikkea kestävää tulevaisuutta. Siksi tämä lakiesitys on tärkeä ja oikea-aikainen. Se täydentää hallituksen laajempaa kokonaisuutta, jonka tavoitteena on selkeyttää ja tehostaa puhtaan siirtymän investointeihin liittyvää hallintoa, siis tehdä juuri sitä, mitä suomalaiset innovaatiot tarvitsevat noustakseen kasvun tielle. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

13.28 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Pidän lakimuutosta erittäin positiivisena, koska tämän avulla saadaan nopeutettua kotimaisten energiainvestointien lupia ja vähennettyä turhaa paperien pyörittämistä. Samaan aikaan luvituksen sujuvoittamisen yhteydessä on huomioitava, ettei se tapahdu ympäristön kustannuksella.

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Puhemies! Lakiesitys on erittäin kannatettava.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

13.29 Pekka Aittakumpu ps: Arvoisa puhemies! Tämän viikon maanantaina ajelin tyttäreni kanssa autolla kotikaupungissani Oulussa, ja siinä edellä ajoi auto, jonka perässä oli tarra, jossa luki ”turpeen puolesta”. Tyttäreni kysyi, mitä tuo tarkoittaa, ja keskustelimme sitten turpeesta ja sen käytöstä.

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen taustallahan on EU-säädös, joka koskee uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyitä, ja Suomessa tavoitteena on nostaa uusiutuvista lähteistä olevan energian osuus 62 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Arvoisa puhemies! Nyt olisi Suomessa viimein otettava järki käteen ja luokiteltava turve uusiutuvaksi ja myöskin ottaa se sellaiseksi hyväksytyksi energianlähteeksi. Nythän on meillä ollut pitkään se tilanne, että turpeesta, joka on meidän kansallinen aarteemme, jota syntyy suossa lisää joka vuosi ja joka on uusiutuvaa, niin kuin tiede meille todistaa, on tehty sellainen mörkö, että sitä ei saisi käyttää. Se on kuitenkin erittäin toimitusvarma energianlähde esimerkiksi erilaisten kriisien keskellä. Meillä on huoltovarmuusvarastoihin turvetta otettukin ja varattu sitä huoltovarmuuskäyttöön, mutta näin normaaliaikanaakin turpeen kannattaisi olla mukana tässä energiantuotannossa ja myöskin sen takia, mitä moni ei tiedä, että maataloudessa kuivike- ja kasvuturpeena turve on aivan välttämätön. Sille on miltei mahdotonta löytää korvaavia raaka-aineita, ja siksi niin energian saatavuuden kuin suomalaisen maatalouden takia turve kannattaisi luokitella uusiutuvaksi ja tällä tavalla tehdä siitä hyväksytty energianlähde meillä Suomessa. Myöskin EU-politiikassa Suomen täytyy ajaa sitä, että turve otetaan mukaan energiantuotannon ja maatalouden edellytysten parantamiseen. Tällä tavalla turpeen puolesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

13.31 Mikko Polvinen ps: Arvoisa herra puhemies! Tulevaisuuden tekijät ja nuoret ihmiset, joita täällä lehtereilläkin on, kuuntelevat varmasti mielellään sitä keskustelua, että luonto säilyy tuleville sukupolville niin kuin se on meille jätetty.

Pyrimme lupaprosesseja helpottamalla lisäämään uusiutuvaa energiaa, mutta on erittäin tärkeää, että valitaan sellaisia kestäviä energiamuotoja, jotka kantavat pitkälle. Olen ollut huolissani siitä, että ydinvoima on sivuutettu aikaisempien hallitusten toimesta, ja vihreät jopa lähtivät aikanaan hallituksesta, ja olemme joutuneet paikkaamaan uusiutuvan energian tavoitteita tuulivoimalla, joka kainuulaisen näkökulmasta myös meidän vaaramaisemia on osaltaan pilannut.

Toivon sitä, että näitten nopeitten luvituskäytänteiden vuoksi myös huomioidaan pitkän aikavälin strategia ja tuodaan mukaan ydinvoimaloita ja myöskin pienydinvoimaloita, joita voi jo kahdeksan vuoden päästä olla kaupallisesti saatavilla. Energiaintensiivinen yhteiskunta tulee kasvattamaan energiantuotantoaan ja -kulutustaan. Se on tulevaisuus, josta myös veropohjaa tälle yhteiskunnalle kerätään, joten on hyvä nähdä, että tämä tehokas hallitus tuo näitä esityksiä eduskuntaan käsiteltäväksi myös uusiutuvan energian näkökulmasta byrokratian rattaat huomioiden.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

13.32 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Aittakumpu toi erittäin tärkeän asian esille elikkä turpeen, ja olen todellakin samaa mieltä. Meidän pitää turve pitää uusiutuvana energiana, niin kuin se on aiemminkin ollut. Sen sijaan, että me jostain Italiasta kuskataan tänne jätteitä lämpövoimaloihin poltettavaksi, turve olisi erinomainen polttoaine siihen avuksi ja todellakin kriisitilanteissa ja muissa. Se on myös tärkeä kasvien viljelyssä alustana, kuten myös maataloudessa eläinten kuivikkeena. Eli kannatan myöskin tätä Aittakummun esitystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

13.33 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! On hieno asia, jos aurinko paistaa ja aurinkovoimalat antavat silloin energiaa. On hieno asia, jos tuulee ja silloin tuulivoimalat antavat energiaa. Mutta tässä tilanteessa, kun meillä kuitenkin on tämä turve, joka on aivan loistava materiaali käyttää polttoaineena ja jota käytetään myöskin maataloudessa kuivikkeena ja myöskin kasvihuoneissa — se on aika ehdoton edellytys, että saadaan yleensä kurkkua ja tomaattia ynnä muuta kotimaassa — pidän erittäin hyvänä, jos saamme uusiutuvaksi lähteeksi tämän turpeen. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 42/2025 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

21. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 26/2025 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 6/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 21. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.34 **Pekka Aittakumpu ps:** Arvoisa puhemies! Suomi on vahvistanut varautumistaan viime vuosina aivan erityisesti Venäjän toimien takia. Venäjän hyökkäys Ukraina oli herätys koko Euroopalle ja, voisi sanoa, erityisesti muulle Euroopalle. Suomihan on pitänyt oman maanpuolustuksensa vahvana halki vuosikymmenten, mikä on ollut järkevää ja mistä nyt moni Euroopan maa on ottamassa esimerkkiä. Parhaimpia rauhan takeita ovat omat ajantasaiset ja hyvin varustellut puolustusvoimat sekä kansalaisten vahva maanpuolustus tahto. Puolustustamme tukee myös jäsenyys puolustusliitto Natossa, kahdenkeskiset puolustusyhteistyösopimukset ja kansainvälinen verkostoituminen ja yhteistyö. Me suomalaiset haluamme elää rauhassa ja pitää maamme turvassa.

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on ehkäistä Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksen kuljetuksissa vaarallisten aineiden aiheuttamaa vahinkoa ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle. Esitys koskee niin Maavoimien, Merivoimien kuin Ilmavoimien kuljetuksia. Tässä laissa vaarallisella aineella tarkoitetaan ainetta, seosta, liuosta, esinettä, välinettä ja tavaraa, joka räjähdys-, palo-, tartunta-, säteily- tai ympäristövaarallisuutensa, syttyvyytensä, reaktiivisuutensa, myrkyllisyytensä, syövyttävyytensä, mahdollisten vaarallisten reaktioiden tuottamisen taikka muun sellaisen ominaisuuden vuoksi saattaa kuljetuksessa aiheuttaa vaaraa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle.

Arvoisa puhemies! Tämän uuden lain vuoksi muutoksia tehdään myös 12 muuhun lakiin, missä säädetään muun muassa viranomaisen toimivaltuuksista, vastuista ja pakkausmateriaalien vaatimuksista, turvatoimista ja varautumisesta. Tämä uusi laki pyrkii mukailemaan siviilipuolen vaarallisten aineiden kuljetuslakia. Poikkeukset on pyritty määrittelemään mahdollisimman tarkasti. Puolustusvaliokunta toteaa huolellisessa mietinnössään, että vaikka sotilaskuljetusten teknisten ominaisuuksien tarkastaminen ja niihin liittyvät viranomaismenettelyt pääpiirteissään vastaavat siviilipuolen laissa ja Liikenne- ja viestintäviraston määräyksissä säädettyä, vaativat Puolustusvoimien vaarallisten aineiden kuljetusten tekninen turvallisuus ja sen valvonta erityisosaamista. Lisäksi kuljetuksiin liittyy salassa pidettävää tietoa. Näin ollen viranomaistehtävät on tarkoituksenmukaista säätää Puolustusvoimien organisaatioon.

Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä tuodaan esille, että kuljettaminen on keskeinen osa Puolustusvoimien kykyä hoitaa tehtävänsä kaikissa oloissa, niin normaalioloissa kuin häiriötilanteissa ja erityisesti poikkeusoloissa. Esityksessä todetaan myös, että tällä lakiehdotuksella on vaikutusta puolustuskyvyn turvaamiseen osana yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja varautumista.

Arvoisa puhemies! On ehdottoman tärkeää, että Puolustusvoimiemme ja Rajavartiolaitoksemme toiminta ja kuljetusten turvallisuus nojaavat ajantasaiseen lainsäädäntöön. Niin henkilökunnan kuin varusmiesten ja reserviläisten sekä kaikkien siviilien turvallisuus ja ympäristönsuojelu tulee taata kaikissa tilanteissa, esimerkiksi juuri kuljetusten ja harjoitusten yhteydessä. Hallituksen esityksessä todetaan, että uutta lakia noudattamalla ympäristövahinkojen määrä pysyy Suomessa hyvällä tasolla. Vaarallisten aineiden kuljetus voi kuljetusmuodosta ja -tavasta ja ainemääristä riippuen aiheuttaa suuronnettomuuden vaaran. Tieliikenneonnettomuudet aiheuttavat kuolemantapauksia ja loukkaantumisia sekä omaisuusvahinkoja ja ympäristövahinkoja. Seuraukset voivat olla vakavammat, kun kyseessä ovat vaaralliset aineet, kuten polttoaineet, kaasut tai kemikaalit.

Arvoisa puhemies! On hyvä, että tämä uusi laki ottaa nämä seikat perusteellisesti huomioon. Suomen puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos tekevät todella tärkeää ja arvokasta työtä aivan joka päivä tälläkin hetkellä. Niiden arvo on entisestään kirkastunut näinä levottomina aikoina. Haluankin kiittää niin Puolustusvoimia kuin Rajavartiolaitosta ja kaikkia maanpuolustustyötä tekeviä ja rajojemme turvallisuudesta huolehtivia. Pitäkäämme yhdessä maanpuolustustahto korkealla, puolustuskyky kunnossa, rajat vartioituina ja Suomi turvassa.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 26/2025 vp sisältyvät 1.—13. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Ennen kuin päätän, kuinka etenemme, tiedustelin edustaja Aittakummulta, aiotteko kohdassa 22 pitää pikemminkin lyhyen vai pidemmän puheenvuoron.

Pekka Aittakumpu ps: Arvoisa puhemies! Ajattelin puhua tuolta puhujakorokkeelta viiden minuutin puheenvuoron.

Puhemies Jussi Halla-aho: Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen vuoksi joudumme poistamaan nyt listalta sellaiset asiat, joihin on pyydetty puheenvuoroja.

22. Hallituksen esitys eduskunnalle aserikoksia koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 204/2024 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 9/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

23. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 33/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

24. Hallituksen esitys eduskunnalle eurooppalaista medianvapaussäädöstä täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 32/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 10/2025 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 32/2025 vp sisältyvät 1.-4. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen. Asian käsittely päättyi.

25. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 34/2025 vp

Pöytäkirja PTK 66/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 11/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

26. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kyberturvallisuuslain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 27/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 12/2025 vp

Toinen käsittely

Asia poistettiin päiväjärjestyksestä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Täysistunto keskeytetään nyt mietinnön pöydällepanon vuoksi, ja sitä jatketaan kello 14. Tauon jälkeen käsittelyssä on vain mietinnön pöydällepano, joten täysistunto sekä suuri valiokunta voivat olla koolla samaan aikaan.

Täysistunto keskeytettiin kello 13.42.

Täysistuntoa jatkettiin kello 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt jatketaan tänään kello 13.42 keskeytettyä istuntoa.

27. Hallituksen esitys eduskunnalle jalkaväkimiinojen käytön, varastoinnin, tuotannon ja siirron kieltämisestä ja niiden hävittämisestä tehdyn yleissopimuksen irtisanomiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 56/2025 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 4/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 16.6.2025 pidettävään täysistuntoon.

28. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on maanantaina 16.6.2025 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 14.01.

Pöytäkirjan vakuudeksi: